

Poikkeukselliset olosuhteet

EU:n lentomatikustajille takaamien oikeuksien kantava periaate on oikeus vakio-
korvaukseen lennon viivästyessä tai peruuntuessa. Oikeudet perustuvat asetuk-
seen (EY) N:o 261/2004 (jäljempänä asetus).

Lentoliikenteen harjoittaja voi asetuksen mukaan vapautua vakio-
korvauksen mak-
samisesta vain, jos se voi osoittaa samanaikaisesti seuraavat kaksi ehtoa:

1. Lennon viivästyminen tai peruuntuminen johtui **poikkeuksellisista olosuh-
teista**.
2. Viivästystä tai peruutusta ei voitu välttää, vaikka lentoliikenteen harjoittaja
oli toteuttanut kaikki **kohtuudella edellytettävät toimenpiteet**.

Jos lentoliikenteen harjoittaja vetoaa poikkeuksellisiin olosuhteisiin, sen on annet-
tava asiasta riittävä selvitys.

Tähän ohjeeseen on koottu esimerkkejä tilanteista, jotka voidaan katsoa poik-
keuksellisiksi olosuhteiksi. Ohje on vain suuntaa antava.

Esimerkkejä tilanteista, jotka voivat muodostaa poikkeuksellisen olosuhteen

Asetuksessa annetaan esimerkkejä poikkeuksellista olosuhteista. Poikkeuksellisia
olosuhteita saattaa syntyä erityisesti poliittisesti epävakaisissa oloissa, sääolosuh-
teiden ollessa sopimattomat kyseisen lennon suorittamiseen, turvallisuusriskien ja
odottamattomien lentoturvallisuuteen vaikuttavien puutteiden ilmetessä, lennosta
vastaavan lentoliikenteen harjoittajan toimintaan vaikuttavissa työtaistelutilan-
teissa sekä ilmaliikenteen hallintaa koskevien päätösten vaikutuksesta.

Sääolosuhteet

Lentämiseen sopimaton sää, kuten lumimyrsky, sakea sumu, rajuilma tai vaikeat
tuuliolosuhteet, katsotaan yleensä poikkeukselliseksi olosuhteeksi. Lentoyhtiön tu-
lee myös osoittaa, että se on toteuttanut kohtuudella edellytettävät toimenpiteet
lennon peruuntumisen tai viivästymisen välttämiseksi. Vaikeissa sääolosuhteissa
voi olla kuitenkin kyse tilanteesta, jossa tällaisia toimenpiteitä ei ole mahdollista
toteuttaa.

Lennonjohdon rajoitukset

Ilmaliikenteen hallintaa koskevat päätökset, kuten lennonjohdon päätös keskeyt-
tää lentoliikenne lentoasemalla, katsotaan yleensä poikkeuksellisiksi olosuhteiksi.

Lentokoneen ja linnun törmäys

EU-tuomioistuimen ratkaisun (C-315/15) mukaan lentokoneen ja linnun yhteen-
törmäys on asetuksessa tarkoitettu poikkeuksellinen olosuhde, eikä vakio-
korvausta tällöin tarvitse maksaa.

Lentokoneen tekninen vika

Tekninen vika on vain harvoin poikkeuksellinen olosuhde. EU-tuomioistuin on linjannut asiaa kahdessa ennakkoratkaisussaan (C-549/07, C-257/14).

Odottamattomat tekniset viat ja tiettyjen osien ennenaikainen toimimattomuus kuuluvat lentoliikenteen harjoittajan tavanomaisen toiminnan harjoittamiseen, joten ne eivät ole poikkeuksellisia olosuhteita. Esimerkiksi valmistusvirhe ei sellaisenaan vapauta lentoyhtiötä vakiokorvauksen maksamisesta.

Tekniseen vikaan liittyviä olosuhteita voidaan pitää poikkeuksellisena olosuhteena esimerkiksi tilanteessa, jossa lentokoneen valmistaja tai toimivaltainen viranomaisen ilmoittaa, että jo käytössä olevissa lentokoneissa on piilevä valmistusvirhe, joka vaikuttaa lentoturvallisuuteen. Vian tulee koskettaa useampaa lentokonetta. Samoin vahingot, jotka johtuvat lentokoneisiin kohdistuneesta sabotaasista tai terroriteosta katsotaan poikkeuksellisiksi olosuhteiksi.

Huomautus

Tämä Traficomien ohje ei ole oikeudellisesti sitova. Ohje on tarkoitettu matkustajille ja sen toivotaan auttavan arvioimaan sitä, millaiset tilanteet voivat kuulua poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Trafi kehottaa huomioimaan mm. ajantasaisen lainsäädännön sekä EU-tuomioistuimen ratkaisukäytännön.